

ב"ה

L'chaim! The Jewish Perspective on Alcohol Consumption*

Table of Contents

MITZVOS AND HALACHOS ASSOCIATED WITH WINE.....	1
THE DUAL NATURE OF ALCOHOL.....	10
ALCOHOLISM'S NEGATIVE SIDES.....	10
<i>Wine as an Agent of Sin</i>	12
<i>Alcohol and Other People's Money</i>	17
<i>First Joy and Might, then Sadness and Weakness</i>	18
POSITIVE ASPECTS OF WINE.....	19
RESPONSIBLE INTAKE.....	22
KABBALISTIC TWISTS	25
THE RELATIONSHIP BETWEEN WINE AND THE ATTRIBUTES OF <i>BINAH, GEVURAH</i>	25
PROHIBITION FOR KOHANIM	28
WINE OF TORAH.....	28
SECRETS OF WINE.....	29
CHASSIDIC FARBRENGEN	31

Query:

The drinking of wine is an important element of many Jewish rituals, from the blessings at a wedding to the Pesach seder and Shabbat dinner, yet at the same time there remains a strong stereotype that Jews do not drink. What attitudes are there in Jewish sources regarding alcohol consumption?

Mitzvos and Halachos Associated With Wine

The fulfillment of many *mitzvos* revolves, in one form or another, around wine. Wine played a role in the most fundamental aspects of Jewish observance since the times of the Temple. Many *korbanos* offered in the *Beis Hamikdash*, most

* המאמר נערך בהשתתפות חברי המכון שליט"א: הרב אליעזר שי' ראקסין, הרב יעקב שי' גרשון, והרב אברהם שי' בערגשטיין.

notably the *olah* and *shelamim* offerings,¹ were accompanied by *nesachim* (libations) as an extra offering.² The wine libations were poured through a basket onto the *mizbe'ach*³ and trickled all the way down to the *shitin* (a hollow area under the *mizbe'ach*).⁴ The Levites would sing songs to G-d while the wine was poured because wine is associated with happiness.⁵

After the destruction of the Beis Hamikdash, when the sacrifices were substituted by prayer as the primary form of Jewish worship, the sages accorded certain blessings a greater level of prestige and enacted that these blessings should be recited over a cup of wine, referred to as *kos shel bracha*.⁶ These

(1) משנה (מנחות ט, ו): "כל קרבנות הצבור והיחיד טעונים נסכים חוץ מן הבכור והמעשר והפסח והחטאת והאשם. אלא שחטאתו של מצורע ואשמו טעונים נסכים". וברמב"ם (מעשה הקרבנות ב, ב): "אין טעון נסכין אלא עולת בהמה ושלמים בלבד בין היו קרבן צבור או קרבן יחיד או כבש יולדת ואילו של כהן גדול הואיל והן עולות טעונים נסכים, אבל העוף והאשמות והחטאות אין מביאין עמהם נסכים, חוץ מחטאת מצורע ואשמו שנתפרשו נסכיהם בתורה".

(2) במדבר (טו, ד-יג): "וַעֲשִׂיתֶם אִשָּׁה לֵה' עֹלָה או זֶבַח לְפִלֵּא נֶגֶד או בְּנִדְבָה או בְּמַעֲדֵיכֶם לְעִשׂוֹת רִיחַ נִיחַח לֵה' מִן הַבֶּקֶר או מִן הַצֹּאן. וְהִקְרִיב הַקָּרִיב קָרְבָנוֹ לֵה'. . . וַיִּזֶן לְנֶסֶךְ רִבְעִית הֵהִינּוּ תַעֲשֶׂה עַל הָעֹלָה או לְזֶבַח לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד. או לְאֵיל תַעֲשֶׂה . . . וַיִּזֶן לְנֶסֶךְ שְׁלִשִׁית הֵהִינּוּ תַקְרִיב רִיחַ נִיחַח לֵה'. וְכִי תַעֲשֶׂה בֶן בֶּקֶר עֹלָה או זֶבַח לְפִלֵּא נֶגֶד או שְׁלָמִים לֵה'. וְהִקְרִיב עַל כֶּן הַבֶּקֶר . . . וַיִּזֶן תַקְרִיב לְנֶסֶךְ חֲצִי הֵהִינּוּ אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לֵה'. כֶּכָּה יַעֲשֶׂה לְשׁוֹר הָאֶחָד או לְאֵיל הָאֶחָד או לְשֶׁה בְּכֶשֶׂים או בְּעִזִּים . . . כָּל הָאֲזָרַח יַעֲשֶׂה כֶּכָּה אֶת אֱלֹהֵי הַקָּרִיב אִשָּׁה רִיחַ נִיחַח לֵה'".

ובמשנה (תרומות יא, ג): "ואין מקריבין על גבי המזבח אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים". ובפירוש הרמב"ם (שם): "והוא מקרא מפורש במנחות בשמן. ובקרבנות יין לנסך".

(3) סוכה (מח, ב): "ומנוקבין כמין שני חוטמין דקין, אחד מעובה ואחד דק, כדי שיהו שניהם כלין בבת אחת. מערבו של מים, מזרחו של יין" וברש"י (שם): "חוטם אחד בספל ונקב אחד בחוטמו, והכהן מערה בפי הספלים, והנסכים מקלחין ויורדין דרך החוטמין על גב המזבח, ובמזבח היה נקב שבו המים והיין יורדין לשיתין של מזבח, שהיו עמוקין וחלולים מאד".

(4) ראה סוכה (מט, א): "אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: שיתין מששת ימי בראשית נבראו, שנאמר חמוקי ירכיך כמו חלאים מעשה ידי אמן. חמוקי ירכיך - אלו השיתין, כמו חלאים - שמחוללין ויורדין עד התהום, מעשה ידי אמן - זו מעשה ידי אומנותו של הקדוש ברוך הוא. תנא דבי רבי ישמעאל: בראשית, אל תיקרי בראשית אלא ברא שית. תניא, רבי יוסי אומר: שיתין מחוללין ויורדין עד תהום, שנאמר אשירה נא לידידי שירת דודי לכרמו כרם היה לידידי בקרן בן שמן. ויעזקה ויסקלהו ויטעהו שרק ויבן מגדל בתוכו וגם יקב חצב בו. ויטעהו שרק - זה בית המקדש, ויבן מגדל בתוכו - זה מזבח, וגם יקב חצב בו - אלו השיתין. תניא, אמר רבי אלעזר בר צדוק: לול קטן היה בין כבש למזבח במערבו של כבש, ואחת לשבעים שנה פרחי כהונה יורדין לשם ומלקטין משם יין קרוש שדומה לעיגולי דבילה, ובאין ושורפין אותו בקדושה, שנאמר בקדש הסך נסך שכר לה".

(5) ברכות (לה, א): "אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: מנין שאין אומרים (רש"י, הלויים שיר של קרבן במקדש אלא על היין, כשמנסכין נסכי מזבח) שירה אלא על היין - שנאמר 'ותאמר להם הגפן החדלתי את תירושי המשמח אלהים ואנשים', אם אנשים משמח - אלהים במה משמח? מכאן, שאין אומרים שירה אלא על היין". וברמב"ם (כלי המקדש ג, ב): "עבודה שלהן היא שיהיו שומרין את המקדש, ויהיו מהן שוערין לפתוח שערי המקדש ולהגיף דלתותיו, ויהיו מהן משוררין לשורר על הקרבן בכל יום, שנאמר ושרת בשם ה' אלהיו ככל אחיו הלויים, אי זהו שירות שהוא בשם ה' הוי אומר זו שירה, ומתי אומר שירה על כל עולות הציבור החובה ועל שלמי עצות בעת ניסוך היין".

(6) לבוש (או"ח קפב, א): "כבר ידעת שברוב הברכות שתקנו חכמינו ז"ל תקנום לסדרם על הכוס, מפני שהוא דרך כבוד ושבח נאה לסדר כן שבחו וברכתו יתברך עם הכוס שבידו, וכמו שאמר הכתוב [תהלים קטז, יג] 'כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא'".

